

Díjnyertes kötet – az Év Sportkönyve Nagy-Britanniában

TYLER HAMILTON ÉS DANIEL COYLE

TITKOS VERSENY

a Tour de France

rejtett világában: dopping, leplezés

és győzelem bármi áron

...a legátfogóbb,
legmélyebbre
hatoló kép,
amit a kerékpárosok
doppingolásáról
valaha adtak.

The New York Times

TYLER HAMILTON ÉS DANIEL COYLE

TITKOS VERSENY

a Tour de France

rejtett világában:

dopping, leplezés és győzelem bármi áron

Anyámnak – TH

Jennek – DC

Ha eltitkolod az igazságot, és eltemeted a föld alá, ott tovább nő, és közben annyi erőt gyűjt magába, hogy amikor napvilágra tör, mindent letarol maga körül.

ÉMILE ZOLA

A KÖNYV ELŐTÖRTÉNETE

Daniel Coyle

2004-BEN SPANYOLORSZÁGBA KÖLTÖZTEM A CSALÁDOMMAL, hogy könyvet írjak Lance Armstrong kísérletéről, ami azt célozta, hogy zsinórban a hatodik Tour de France-át is megnyerje. Sok szempontból fantasztikus vállalkozás volt ez, de az egészben a legizgalmasabb a benne motoszkáló titok volt: kicsoda Lance Armstrong valójában? Tényleg egy makulátlan és sportszerű bajnok, mint sokan hiszik? Vagy egy csaló doppingoló, aminek mások tartják? Né tán a kettő közötti árnyékvilágban él?

Gironában, Armstrong edzésbázisán béreltünk lakást, tíz percre erődszerű otthonától, amit menyasszonyával, Sheryl Crow-val osztott meg. Tizenöt hónapot éltem a Lance Planétán, és sok időt töltöttem Armstrong barátaival, csapattársaival, orvosaival, ügyvédekkel, ügynökeivel, szerelőivel, masszöreivel, ellenfeleivel, bírálóival és természetesen magával Armstronggal.

Szerettem kiapadhatatlan energiáját, csípős humorát és csapatvezetői képességeit. Nem szerettem viszont lobbanékonyságát, titkolózását és azt a néha már zsarnokivá fajuló bánásmódot, ami- ben alkalmanként a barátait vagy a csapattársait részesítette. Bár

el kell ismerni, nem csapd le csacsit játszott, hanem a világ fizikailag és lelkileg legmegegyőzőbb sportját űzte. Annyi szemszögből mutattam be a történetet, és olyan részletesen, amennyire csak tudtam. Ennek végeredménye a *Lance Armstrong háborúja* (Lance Armstrong's War) című könyv lett, amit csapattársai objektívnek és helyállónak tituláltak. (Armstrong egy interjúban azt nyilatkozta róla, hogy a könyv „oké” volt.)

A megjelenést követő hónapokban és években sokan kérdezték tőlem, hogy szerintem doppingolt-e Armstrong. Kezdetben ötven-ötven százalékra tettem az esélyét, de a dolog valószínűsége az idő haladtával egyre nőtt. Ott vannak egyfelől a közvetett bizonyítékok: tanulmányok bizonyítják, hogy a doppinghasználat 10–15%-os azokban a sportokban, ahol a győzelem gyakran százalékpontok töredékén múlik. Az is tény, hogy majdnem minden versenyző, aki Armstronggal a Tour de France dobogóján osztozott, valamilyen módon kapcsolatban állt a doppingolással – beleértve Armstrong US Postal Service-es csapattársait is. Aztán ott van még Armstrong hosszú és szoros kapcsolata dr. Michele (ejtsd: Mikéle) Ferrarival, más néven dr. Gonossal. A titokzatos olasz ugyanis a sport legbecstelenebb orvosaként ismeretes.

Persze az is igaz, hogy Armstrong simán átment egy sor drogtesztben. Meg az is, hogy az ügy kipattanásakor elszántan védeni kezdte magát, és jó pár sztárügyvédet felfogadott. Ráadásul végig ott bujkált bennem a kisördög: ha kiderülne, hogy Armstrong *valóban* doppingolt, az változtatna valamin? Egyenlő pályák, nem igaz?

Bármiben rejlett is az igazság, abban teljesen biztos voltam, hogy soha többé nem fogok a „Doppingolt-e Armstrong vagy sem?”-kérdésről írni. Hogy teljesen érthető legyek, az egész doppingtéma egy nagy szívás volt. A maga vadromantikus módján persze izgalmas, de minél mélyebbre ástad bele magad, annál undorítóbb és sötétebb lett: jöttek a történetek életveszélyesen alulképzett orvosokról, machiavellista edzőkről és csapatigazgatókról meg kétségbeesetten

nyerni akaró versenyzőkről, akik súlyos testi és lelki sérüléseket szenvedtek el. Sötét ügy volt ez, amit a Gironában töltött időm alatt tovább sötétített az Armstrong-éra két legfényesebb csillagának halála – Marco Pantanié (depresszió és kokaintúladagolás, harmincnégy éves volt) és José María Jiméneze (depresszió és szívroham, harminckét éves volt) –, továbbá egy másik nagyágyú, a harmincéves Frank Vandenbroucke öngyilkossági kísérlete.

És ezt az egészet, mint valami páncél, körbevette az *omertà*, a hallgatás törvénye, amit a profi versenyzők be is tartottak, ha a doppingra terelődött a szó. És az *omertà* megtörhetetlen volt: nem akadt egyetlen csúcsversenyző sem, aki felfedte volna, mi folyik valójában. Azokat a csapattársakat vagy csapatmunkásokat, akik mégis elkottyantottak valamit, automatikusan kitagadták a testvériségből, és árulóként kezelték. Ilyen csekély számú megbízható információforrás mellett a doppingolásról szóló cikkek csak a frusztráció melegágyai lehettek – különösen, ha a vád Armstrongra terelődött, akit a rákkal küzdő honfitárs szentséges, ikonikus státusza egyszerre állított a figyelem középpontjába és védett meg a gyanú árnyékától is.

Miután befejeztem a *Háborút*, más feladatokba fogtam, és elégedetten konstatáltam, hogy a Lance Planéta egyre zsugorodik a viszsza pillantó tükrömben.

Aztán 2010 májusában minden megváltozott.

Az amerikai kormány esküdtszéki vizsgálatot indított Armstrong és a US Postal csapata ellen. Csalás, összeesküvés, zsarolás, idegen országok tisztviselőinek megvesztegetése, valamint a tanúk megfélemlítése ügyében nyomoztak. A szövetségi ügyész Doug Miller volt, a nyomozó pedig az a Jeff Novitzky, aki fontos szerepet játszott a Barry Bonds/BALCO-ügyben. Ők ketten reflektorral világítottak be a Lance Planéta legsötétebb zugaiba is. Beidéztek Armstrong csapattársait, segítőit és barátait, hogy tanúskodjanak a Los Angeles-i esküdtszék előtt.

Csörögni kezdett a telefonom. Megtudtam, hogy kiterjedt nyomozás folyik, ami csak egyre kiterjedtebb lesz. Novitzky állítólag szemtanúkkal tudta bizonyítani, hogy Armstrong tiltott szereket szállított, terjesztett és használt, sőt talán még arra is volt bizonyítéka, hogy Armstrong hozzáférhetett egy bizonyos kísérleti stádiumban lévő vérkészítményhez. Ahogy dr. Michael Ashenden, egy jó néhány doppingügyben eljáró, ausztrál doppingellenes szakember megjegyezte nekem: „Ha ebből Armstrong kiszabadul, akkor egy kicseszett Houdini”.

Ahogy a nyomozás haladt, úgy kezdett egyre jobban nyomasztani az ügy lezáratlansága: úgy éreztem, most talán itt a lehetőség, hogy felfedjem az Armstrong-világ valódi történetét. Csak az volt a probléma, hogy ehhez egymagam kevés lettem volna. Kellott valaki, aki maga is abban a világban élt, és hajlandó volt megtörni a némasági fogadalmat. Egyetlen ember jöhetett komolyan számításbaba: Tyler Hamilton.

Tyler Hamilton nem volt szent. A világ egyik legmagasabban jegyzett, legismertebb kerékpárversenyzője volt, olimpiai aranyérmes. Tündöklése addig tartott, amíg 2004-ben doppingoláson nem kapták, amikor is száműzték a sport világából. Armstronggal való kapcsolata több mint egy évtizedre nyúlik vissza: 1998-tól 2001-ig Armstrong csapattársa volt a US Postalnál, aztán a CSC-hez és a Phonakhoz való átigazolása után az ellenfele lett. Ráadásul szomszédok voltak, ugyanabban a gironai házban éltek; Armstrong a másodikon, Hamilton és a felesége, Haven pedig a harmadikon.

Bukásáig Hamilton olyan volt, mint az 50-es évek sportújságírói által megálmodott hétköznapi hősök egyike: halk szavú, jóképű, udvarias és végtelenül szívós. A massachusettsi Marbleheadből származott, ahol egyetemista koráig a legjobb síversenyző hírében állt, aztán egy hátsérülés igazi hivatása felé terelte. Hamilton a feltűnő szupersztárok szöges ellentéte volt: ő a munkásosztály sorából emelkedett fel lassan és nagy türelemmel a kerékpárversenyzés

piramisának csúcsára. Útközben olyan fogalmak kapcsolódtak a nevéhez, mint a kivételes munkamorál, a visszafogott, barátságos modor, de mindenekfelett az, hogy nála jobban senki sem tűri a fájdalmat.

2002-ben a háromhetes Olasz Körversenynek már az elején bukott, és eltörte a vállcsontját. Mégis tovább tekert, kínjában tizenegy foga gyökérig kopott a csikorgatástól, amiért orvosi ellátásra szorult a Tour után. Második lett. „Negyvennyolc év praktizálás alatt nem láttam még embert, aki annyi fájdalmat képes volt elviselni, mint ő” – mondta Ole Kare Foli, Hamilton fizioterapeutája.

2003-ban Hamilton újra megmutatta, mennyire képes túrni a fájdalmat. Akkor a Tour de France első szakaszán bukott, és a kulcsontját törte el. De tovább folytatta. Elkönnyvelt egy szakaszgyőzelmet, és végül a figyelemre méltó negyedik helyezést szerezte meg, amit a Tour de France veterán orvosa, Gérard Porte így kommentált: „Soha életemben nem láttam még a bátorságnak ennél szebb példáját.”

Hamilton a mezőny egyik legkedveltebb biciklistája volt: alázatos, másokat is dicsérni tudó, előzékeny. Csapatársai egyszer még egy tréfás jelenetet is előadtak róla: eljátszották, hogy Hamilton egy bukása után az út szélén fekszik összetörve, és az orvos kétségbeesve odarohan hozzá. „Úristen, Tyler! Hiányzik az egyik lábad! Jól vagy?” – kiáltja. A Hamiltont játszó csapatárs biztatóan rámosolyog: „Ó, ne aggódj, én nagyszerűen vagyok! *TE* hogy érzed magad?”

A 2004-ben Hamiltonnal Gironában eltöltött idő emlékezetes élmény maradt számomra. Tyler többnyire tényleg úgy viselkedett, mint amilyen a híre: alázatos, kedves, udvarias volt, kiköpött kiscserkész. Kinyitotta előttem az ajtót, háromszor megköszönte, ha meghívtam kávéra, és még a kerge golden retrievere, Tugboat (Vontatóhajó) sem hallgatott rá. Amikor a gironai életéről, a Marbleheadben eltöltött gyerekkoráról vagy imádott Red Soxáról beszélgettünk, szórakoztató, éles szemű és lebilincselő társaságnak bizonyult.

Ám amikor a kerékpárversenyzésre vagy a legközelebbi Tour de France-ra terelődött a szó, Hamilton személyisége gyökeres átalakuláson ment keresztül. Játékos humora semmivé foszlott, szemét a kávéscsészéjére szegezte, és rázendített a legsemmitmondóbb, leglaposabb, legunalmasabb sportközhelyekre, amiket el tudsz képzelni. Azt mondta, úgy készül a Tour de France-ra, hogy magában mindig csak egyetlen napra koncentrál; mintha mindennap új verseny kezdődne, ő pedig mindig megcsinálja a házi feladatát. Meg hogy Armstrong milyen „nagyszerű fickó, kemény ellenfél és közeli barát”. És hogy mekkora megtiszteltetés, hogy részt vehetett a Tour de France-on, és így tovább, és így tovább... Mintha valami ritka betegségben szenvedett volna, ami elhomályosította az elméjét, ha a bicikliversenyzés került szóba.

Utolsó beszélgetésünk alkalmával (vagyis néhány héttel azelőtt, hogy elkapták volna a vérdopping miatt) Hamilton azzal a meglepő kérdéssel állt elő, hogy érdekelne-e engem egy könyv, amit közösen írunk az ő bringás életéről. Azt feleltem rá, hogy igazán megtisztelő az ötlet, de talán térjünk vissza rá máskor. Az az igazság, hogy leráztam. Mert – ahogy aznap este a feleségemnek mondtam – bár kedveltem Hamiltont, és amit a biciklin művelt, azt csodálatosnak és inspirálónak találtam, de csúnyán mellé lőtt, amikor egy könyv témája akart lenni, mert egyszerűen túl unalmas volt hozzá...

Persze én voltam az, aki mellé lőtt, ahogy az elkövetkező hónapokban és években felröppenő hírek bebizonyították. A mi kiscserkészünk ugyanis kettős életet élt, és az a bizonyos másik élete kémregénybe is beillett volna: álnevek, titkos telefonok, több tízezer dollár készpénz egy örült spanyol orvosnak, egy Szibéria nevű orvosi hűtő, amiben a vértasakokat tárolták a következő Tour de France-ig... A spanyol nyomozóhatóságok később kiderítették, hogy Hamilton nem volt fehér holló: jó pár tucat sztárkerekező dolgozott ugyanilyen gondosan kidolgozott titkos programmal.

A bizonyítékok ellenére Hamilton ragaszkodott hozzá, hogy ártatlan. A drogellenes hatóságok nem hatódtak meg ettől, két évre eltiltották a versenyzéstől, és hirtelen kikerült a képből.

Aztán, ahogy az Armstrong-nyomozás folytatódott, én is kutatni kezdtem. A cikkek szerint, közeledvén a negyvenhez, Hamilton elvált a feleségétől, a coloradói Boulderben él, és egy kis edző- és fitnessvállalkozást visz. A felfüggesztés letelte után megpróbálkozott ugyan a visszatéréssel, de pechjére újra fennakadt a doppingteszten egy teljesítményt nem növelő szerrel (a gyógyhatású szert, amiben a tiltott anyag volt, klinikai depressziójára szedte, ami gyerekkora óta kínozza). Interjúkat nem adott. Egyik csapattársa úgy nevezte őt, hogy a „Talány”.

Az e-mail címe még mindig megvolt. Ezt írtam neki:

SZIA TYLER!

REMÉLEM, LEVELEM JÓ EGÉSZSÉGBEN TALÁL.

ANNAK IDEJÉN FELVETETTED EGY KÖZÖS KÖNYV ÖTLETÉT. HA MÉG MINDIG ÉRDEKEL A TÉMA, SZÍVESEN BESZÉLNÉK RÓLA VELED.

ÜDVÖZLETTEL:

DAN

Néhány héttel később Denverbe repültem, hogy találkozjam vele. A terminálból kilépve egy ezüstsínű autó volánja mögött pillantottam meg. Hamilton kölyökarcát megkeményítette az idő. Haja hosszabb volt, és ősz tincsek keveredtek bele, a szeme sarkába apró, de mély szarkalábak vésődtek. Amikor elindultunk, felpattintott egy bagósszelencét.

– Próbálok leszokni. Randa szokás, tudom, de segít a stresszoldásban, vagy legalábbis én úgy érzem.

Beléptünk egy étterembe, de Hamilton túl forgalmasnak ítélte, ezért valamivel lejjebb az utcában egy másikat kerestünk. Hamilton egy hátsó bokszot választott ki, az asztalon két gyertya pislákkolt. Körbenézett. Aztán az az ember, aki minden fájdalmat kibírt, aki inkább tövig koptatta a fogait, mintsem hogy feladja, hirtelen olyan képet vágott, mintha sírva akarna fakadni. Nem a bánattól, hanem a megkönnyebbüléstől.

– Bocsánat – mondta néhány másodperc múlva. – Csak olyan jó érzés, hogy valakivel végre beszélhetek róla.

A fő kérdéssel kezdtem: miért hazudott a doppingolásáról? Hamilton lehunyta a szemét. Amikor újra kinyitotta, fájdalmat láttam benne.

– Nézd, hazudtam, mert azt hittem, ezzel okozom a lehető legkisebb kárt. Képzeld magad a helyembe! Ha elmondom az igazat, mindennek vége. A csapat szponzora szépen kihátrál, és ötven ember, ötven barátom elveszti az állását. Olyanok, akiknek a sorsát a szívemen viselem. Ha elmondom az igazat, a környékére sem mehetek többé a sportnak. Nekem befellegzett volna. És ha elkezdem, nem állhatok meg, hogy, ó, csak én voltam, és csak egyszer fordult elő. Az igazság túl nagy horderejű volt, és túl sok embert érintett. Vagy elmondom az egészset, vagy egy kukkot sem szólok. Nincs középút. És igen, valóban a hazugságot választottam. Nem én voltam az első, aki így cselekedett, és nem is az utolsó. Néha, ha sokat hazudsz, a végén már magad is elhiszed, amit mondasz.

Hamilton elmesélte, hogy néhány héttel korábban beidéztek, és eskü alatt vallomást tett a Los Angeles-i bíróságon.

– Mielőtt bementem, sokat gondolkoztam a dolgon. Tudtam, hogy hazudni nem tudnék nekik, az kizárt dolog. Szóval úgy döntöttem, hogy ha az igazat mondom, elmondom az egészset. Száz százalékig, teljes őszinteséggel. Elhatároztam, hogy nem lesz kérdés, ami kiközökenthetne. Így is lett, hét órán keresztül tettem vallomást. Minden kérdésükre megpróbáltam a lehető legteljesebb

mértékben felelni. Lance-ről kérdezgettek, azt akarták, hogy kenjek rá mindent, de én először mindig magamra mutogattam. Elmagyaráztam nekik, hogyan működik az egész rendszer, hogyan fejlődött ki az évek alatt, és hogy nem lehet egyetlen fekete bárányt megnevezni, mert mindenki benne van. Egyszerűen mindenki.

Hamilton felhúzta a ruhája ujját mindkét karján, aztán tenyérrel felfelé az asztalra fektette. A könyökhajlatára mutatott, a vénáján sorakozó egyforma, pókszerű hegekre.

– Mindannyiunknak vannak ilyen hegei. Olyan ez, mint egy testvériséget jelképező tetoválás. Ha lebarnulok, jobban kiütököznek, aztán hazudhatok, hogy mitől vannak. Azt szoktam mondani az embereknek, hogy sokat estem, és megsérültem.

Amikor azt kérdeztem tőle, hogyan úszta meg évekig a drogteszteket, szárazon felkacagott.

– A tesztekét könnyű átverni. Mi jóval a tesztek előtt járunk. Nekik is vannak orvosaik, ahogy nekünk is, csak a mieink sokkal jobbak, és sokkal jobban megfizetik őket. Különbösen is, a UCI (Nemzetközi Kerékpáros Szövetség) nem hajt bizonyos fickókra. Miért is tenné? Egy csomó pénzt vesztené rajta.

Megkérdeztem, miért akarta ezt a könyvet.

– Olyan sok évig hallgattam – felelte. – Olyan sokáig eltemettem magamban ezt az egészet. A vallomástételig soha senkinek nem mondtam el mindent az elejétől a végéig, így nem láttam magam előtt az összképet, és nem éreztem át teljesen a jelentőségét. De amikor belekezdtem, úgy éreztem, mintha egy hatalmas gát szakadt volna át bennem. És annyira, de annyira jó volt. Nem lehet szavakba önteni, milyen fantasztikus érzés! Mintha egy hatalmas súly gördült volna le a vállamról. Amikor átéreztem ezt, tudtam, hogy helyesen cselekszem, magam miatt is meg a sportom jövője szempontjából is.

Másnap reggel a hotelszobámban találkoztunk Hamiltonnal, és mindjárt kikötöttem három alapszabályt:

1. Nincs kényes téma.
2. Hamilton bepillantást enged nekem a naplóiba, a fotóiba és más forrásaiba.
3. Minden tényt bizonyítékokkal kell alátámasztani, amennyire csak lehetséges.

Habozás nélkül elfogadta a feltételeimet. Aznap nyolc órán keresztül faggattam. És ez csak az első volt a hatvannál is több interjúból. Decemberben egy hetet töltöttünk azzal, hogy végigjártuk a kulcsfontosságú helyeket Európában: Spanyolországot, Franciaországot, Monacót.

Hogy igazoljam és alátámasszam Hamilton sztoriját, számos független forrást is megkerestem: csapattársakat, szerelőket, orvosokat, élettársakat, csapatasszisztenseket és barátokat – valamint nyolc egykori US Postal Service-versenyzőt. Beszámolóik szintén helyet kaptak a könyvben, nem egy közülük itt vallott először nyíltan a témáról.

A kapcsolatunk során úgy vettem észre, hogy nem is Hamilton mondja a sztorit, hanem a történet meséli el őt, szinte lávaként tört ki belőle minden. Hihetetlenül pontos memóriával rendelkezik, és a visszaemlékezései – talán az élmények erős érzelmi töltetének köszönhetően – nagyon pontosak. Hamilton fájdalomtűrő képessége persze most is jól jött. Most sem kímélte magát, és bátorított, hogy olyanokkal is beszéljek, akik kedvezőtlen fényben tüntethetik fel őt. Ugyanolyan megszállottan akarta feltárni az igazságot, mint amilyen elszántan meg akarta nyerni a Tour de France-t.

Közel két évig interjúztunk folyamatosan. Néha gyóntatóatyának éreztem magam, máskor pedig lélekbúvárnak. Ahogy telt az idő, úgy változtatta meg fokozatosan Hamiltont a vallomástétel.

A kapcsolatunk mindkettőnk számára utazássá vált: Hamiltonnak kiutat jelentett a titkolózásból a normális életbe; nekem pedig beutazást egy soha nem látott világ kellős közepébe.

A végén kiderült, hogy a történet, amit elmesélt, nem a doppingolásról szól. Sokkal inkább az erőről. Egy hétköznapi fickóról, aki rengeteg munka árán feljutott egy hétköznapiak véletlenül sem nevezhető világ csúcsára, és megtanulta a stratégia és az információk sötét sakkjátszmájának szabályait az emberi teljesítőképesség legvégső határán. Egy korrupt, de meglepően lovagias világról, ahol bármilyen szert magadba tömtél, csak hogy gyorsabb legyél, de bevártad az ellenfeledet, ha az elhasalt az úton. Mindenekfelett pedig egy titokban folytatott élet elviselhetetlen feszültségeiről szól.

– Egyik nap még átlagember voltam, átlagélettel – mondta –, a másik nap meg ott álltam Madrid egyik utcasarkán egy titkos telefontal meg egy lyukkal a karomban, és miközben összevissza véreztem mindent, abban bíztam, hogy nem tartóztatnak le. Őrületségnek tűnt, ugyanakkor az egyetlen lehetőségnek is akkoriban.

Hamilton hangot adott néha abbéli félelmének, hogy Armstrong és befolyásos barátai tesznek majd valamit ellene, de soha nem kaptam azon, hogy gyűlölte volna Armstrongot.

– Én megértem Lance-t – mondta. – Tudom, hogy ki ő, és hol tart most. Ugyanazt a döntést hozta meg, amit mi mindannyian, amikor beszálltunk a játékba. Aztán amikor zsinórban kezdte nyerni a Tourokat, az egész dolog túlnőtt rajta, és csak dagadt és dagadt. Most már nincs más választása. Tovább kell hazudnia, és győzködnie az embereket, hogy lépjenek tovább. Ő nem fordulhat vissza. Nem mondhat igazat. Cspadában van.

Armstrong nem válaszolt, amikor interjújt kértem tőle a készülő könyvhöz. A jogi képviselői egyébként is elég egyértelműen kinyilvánították, hogy teljes mértékben tagad minden doppinggal kapcsolatos vádat.

Miután a USADA (Egyesült Államok Doppingellenes Ügynöksége) 2012. június 12-én összeesküvéssel gyanúsította és doppingvádakkal illette Armstrongot, az edzőjét, dr. Ferrarit és négy postalos kollégáját, Armstrong egy közleményt adott ki: „Sohasem doppingoltam. A vádlóim többségével ellentétben én huszonöt éve az állóképességi sportban versenyzem, és nem használtam hozzá semmilyen szert. Legalább ötszáz drogtesztben vagyok túl, és mind negatív lett.”

Armstrong társai, akiket szintén megvádolt a USADA, ugyanilyen elszántan tagadják a doppingvédeket, beleértve az egykori Postal-igazgatót, Johan Bruyneelt, dr. Louis del Moral és dr. Ferrarit is. A *The Wall Street Journal*nak adott interjújában del Moral azt állította, hogy sosem adott tiltott drogokat a sportolóknak, és nem végzett rajtuk illegális kezeléseket. Bruyneel a weboldalán közzétett nyilatkozatában ezt írta: „Sohasem vettem részt semmilyen doppingügyben, a felhozott vádakban ártatlan vagyok.” Ferrari így védekezett e-mailben kiadott nyilatkozatában: „Sosem találtak nálam semmilyen EPO- vagy tesztoszteronkészítményt, és sosem írtam elő ilyen szerek használatát egyik sportolónak sem.” Dr. Pedro Celayát és Pepe Martít, dr. del Moral asszisztensét szintén megvádolta a USADA, de ők nem adtak ki hivatalos nyilatkozatot az ügyvel kapcsolatban. Ők ötven nem válaszoltak a könyvvel kapcsolatos megkeresésekre sem. Bjarne Riis, aki 2002-től 2003-ig Hamilton főnöke volt a CSC-nél, a következő nyilatkozatot adta ki: „Mélyen elszomorítanak az ellenem felhozott alaptalan vádak, de nem ez az első eset, hogy valaki megpróbál lejáratni, és sajnos nem is az utolsó. Teljes mértékben elzárkózom tőle, hogy válaszoljak a vádakra. Úgy érzem, megérdemelt helyem van a kerékpárversenyzés világában, sokat fáradoztam azért, hogy a doppingolás jelensége eltűnjön a sportágból. Többször elmondtam már a véleményemet a drogokról, kulcsfigurája voltam a biológiai útlevel létrehozásának, a csapatomat pedig mindig a doppingellenesség jegyében vezettem.”

– Az a helyzet, hogy Lance mindig különbözött tőlünk – mondta Hamilton. – Mi nyerni akartunk. Neki viszont nyernie *kellett*. Ő biztosra akart menni, minden egyes alkalommal, és szerintem ez okozhatta, hogy olyan dolgokat művelt, amikkel messze áthágta a szabályokat. Értem én, hogy sok jó dolgot csinált sok ember számára, de valahogy akkor sem helyes az egész. Meg kell-e ezért hurcolni, és börtönbe kell-e vetni? Nem hinném. De megnyert volna zsinórban hét Tourt? Kizárt dolog. Úgy gondolom, az embereknek joguk van tudni az igazságot. Tudniuk kell, hogyan történt ez az egész, aztán döntsék el maguk, hogyan vélekednek róla.*

* *A Hamilton beszámolójához csatlakozó kommentárokat és nyilatkozatokat a következőkben lábjegyzetként adom közre.*

AZ ELSŐ KÖR

JÓ VAGYOK FÁJDALOMBÓL.

Tudom, hogy furcsán hangzik, de így van. Az élet minden más területén tökéletesen átlagosat hozok. Nem vagyok észlény. Nincsenek szupergyors reflexeim. 172 centis vagyok, és hetvenkét kilót nyomok vaságyastól. Ha az utcán találkoznál velem, fel sem tűnnék. Nekem az olyan helyzetekhez van tehetségem, ahol a fizikai és a mentális terhelés túllépi az elviselhetőség határát. Képes vagyok továbblépni, *bármilyen történetjék*. És minél keményebbre fordul a helyzet, annál jobban csinálom. Nem vagyok mazochista egyébként, de van egy bevált módszerem. Íme, a titok: a fájdalmat nem tudod kizárni. *Magadhoz* kell szorítanod.

Azt hiszem, ez a tulajdonságom egyfelől a családomnak köszönhető; a Hamiltonok mindig kemények voltak. Távoli őseim egy harcos klán lázadó skótjai közül kerültek ki, és mindkét nagyapám is kalandozó típus volt: síelők, örökmozgó emberek. Carl nagyapám az elsők közé tartozott, aki lesíelt a Washington-hegyről, Arthur nagyapám pedig tengerészként dolgozott egy Dél-Amerikába tartó teherhajón. A szüleim egy túrasíelés alkalmával találkoztak a

Tuckerman's-szurdokban, vagyis egész északkelet legmeredekebb és legveszélyesebb terepén – azt hiszem, ők így képzeltek el egy csendes, romantikus randevút. Apámnak papírboltja volt Marblehead közelében, ami egy húszezres tengerparti város Bostontól északra. Az üzlet hol jól ment, hol rosszabbul, vagy hogy Carl nagyapám szavaival éljek: „hol steaket ettünk, hol meg hamburgert”. De apám valahogy mindig visszaküzdötte magát. Amikor kicsi voltam, mindig azt mondta nekem, hogy „a harcban nem az számít, mekkora a kutya, hanem az, hogy a kutyában mekkora a harci vágy”. Tudom, hogy közhely, de én teljes szívemmel elhittem és még ma is hiszek benne. Egy öreg, sárga, vidéki házban éltünk a Főút 37-es szám alatt a polgári negyedben. A három gyerek közül én voltam a legkisebb, Geoff bátyám és Jennifer nővérem után születtem. Két háztömbnyi távolságban több mint húsz gyerek élt, mind hozzánk hasonló korú. Ez még abban az időben történt, amikor a gyereknevelés nem volt divatban, és szabadon rohangáltunk egész nap, csak enni meg aludni estünk haza. Nem is annyira gyerekkorúként emlékszem erre vissza, inkább véget nem érő versenyek sorozataként: nyáron utcai hoki, vitorlázás és úszás; télen szánkózás, síelés és korcsolyázás. Mindez jó nagy adag csínytevésel megspékelve: gyakran lopakodtunk fel a gazdagok jachtjaira, hogy klubhelyiségnek használjuk őket. Tricikkel szlalomoztunk a meredek Dunn közben. És egy új sportot is feltaláltunk, amit Walter Payton Bokorugrásnak hívtunk. Ennek a játéknak az volt a lényege, hogy ki kellett választanod a legszebb házat a legmagasabb sövényvel, és át kellett vetődnöd rajta, mint Walter Payton a védőfalán. Aztán ha a méltatlankodó tulajdonosok kijöttek, rohannod kellett, mint a fene.

A szüleink nem támasztottak nagy követelményeket velünk szemben, csak azt, hogy mindig mondjunk igazat, bármi is legyen az. Apám gyakran mondogatta, ha lenne családi címerünk, egyetlen szó állna a közepén: **ŐSZINTESÉG**. Apám ennek szellemében vezette az üzletét, és így éltünk odahaza is. Még ha rossz fát

tettünk is a tűzre – illetve különösen akkor, amikor rossz fát tettünk a tűzre –, de elmondtuk az igazat, a szüleink nem haragudtak ránk.

Ez volt a fő oka, hogy a családuink a nyár egy speciális napján minden évben megrendezte a Hegyi Kecskék Meghívásos Órült Krokettbajnokságát a hátsó udvarunkon. A Hegyi Kecskék Bajnokságának egyetlen szabálya volt: csalj minél többet! Végeredményben mindent szabad volt, foghattad például az ellenfeled labdáját, és beüthetted az Atlanti-óceánba (ami, ha jobban utánagondolok, meg is történt párszor). Nagyon muris volt. A győztest csalás miatt természetesen mindig kizárták, de a barátaink remekül szórakoztak a dolgon: szerették nézni, ahogy a híresen becsületes Hamilton-család szétcsalja az agyát.

Elég beleváló kiskölyök voltam, mindig a nagyokkal versenyeztem, nem akartam lemaradni mögöttük. Tízéves koromra már tekintélyes sérüléslistával büszkélkedhettem: varrások, csonttörések, perforált vakbélgyulladás, húzódások és ficamok meg ilyesmik (a sürgősségin a nővér viccesen megjegyezte, hogy vehetnének a szüleim egy pontgyűjtő füzetet, a tizenegyedik orvosi kezelés ingyen járna). A sérülések a szokásos dolgok miatt történtek: sövényen átvetés, emeletes ágyon ugrálás, vagy éppen elütött egy Chevy, miközben a suliba tekertem. De ahányszor összetörtem magam, anyám rögtön ott termett a meleg vizes ruhával, hogy letörölgesse a sérüléseimet, bekötözzön, megpusziljon, és már dobjon is ki az ajtón.

Apámmal is közel álltunk egymáshoz, de anyámmal különösen szoros volt a kapcsolatunk. Nagy sportoló volt, méghozzá a saját jószántából, és én kicsiként utánozni akartam őt. Minden reggel tornázott a nappalinkban – lezavart tizenöt percet a Jack LaLanne-féle calisthenic tornából. Én is korán felkeltem, és lelopakodtam hozzá, hogy vele mozoghassak. Jó kis páros lehettünk: egy négyéves és az anyukája, ahogy fekvőtámaszoznak meg terpeszbe ugrálnak. Egy-kettő-három... Egy-kettő-három...

TETSZIK? MI IS NAGYON SZERETJÜK.

Szívből ajánljuk,
ha öröme és felszabadult percekre vágysz!

**Már rendelhető!
ÉLVEZD MIHAMARABB!**

**MOST
KEDVEZMÉNNYEL**

lehet a tiéd!

[Megnézem.](#)

NE HAGYD KI!

Rendeld meg most a kiadónál!

Még több jó könyv

megjelenését támogatom veled.

[Imádom a jó könyveket. Kérem máris!](#)

De nem csak emiatt álltunk közel egymáshoz. Amióta az eszemet tudom, van egy problémám. Úgy tudnám legpontosabban leírni, ha a tudatom szélén hömpölygő sötét tengerhez hasonlítanám. Ez egy fájdalmas teher, ami időről időre, váratlanul telepszik rám. Fekete hullámként érkezik, és kiszorít belőlem minden élet-erőt; addig nyom, amíg azt nem érzem, hogy háromszáz méteres mélységben vagyok egy hideg és sötét óceán fenekén. Gyerekfejjel azt hittem, ez teljesen normális, hogy mindenkinek vannak olyan időszakai, amikor megszólalni sincs ereje, amikor napokig hallgat. Aztán amikor nagyobb lettem, rájöttem, hogy a sötétségnek neve is van: klinikai depressziónak hívják. Genetikusan öröklődik és családi átok: anyai nagyanyám öngyilkos lett; és anyám is szenvedett ettől a betegségtől. Ma gyógyszerekkel tartom féken; akkoriban ott volt nekem anyám. Amikor elborított a sötét hullám, ott volt mellettem, és tudta, mit érzek. Nem tett különösebben nagy dolgokat: főzött egy jó tyúkhúslevest, elvitt sétálni, vagy az ölébe vett, mégis nagyon sokat segített. Ezek a pillanatok összekovácsoltak bennünket, és azzal a vágygal töltöttek el, hogy büszkévé tegyem, hogy megmutassam, mire vagyok képes. Ha arra gondolok, miért lettem sportoló, akkor azt a vágyat tudnám megnevezni, hogy anyám büszke legyen rám. *Nézd, anya!*

Tizenegy éves lehettem, amikor egy fontos felfedezést tettem. Éppen a Wildcat-hegységben sieltünk New Hampshire-ben, ahová minden téli hétvégén kijártunk. A Wildcat-hegység hírhedten kemény sítérep: meredek, jeges, és a kontinens legcudarabb időjárásával dicsekedhet. A White-hegységben található, pont a Washington-hegység völgye mellett, ahol Észak-Amerika legerősebb szellőkéseit mérik. Ez is egy tipikus nap volt: szörnyű szél, csípős hószilánkok, ónos eső. A többiekkel sieltem. Felvittem magam a felvonóval, aztán lesiklottam a bambuszbotos sífelszereléssel újra meg újra. De hirtelen furcsa ötletem, pontosabban készítem támogatást.